

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. Ред. В.Т Бусел]. – К.: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2004. – 1440с.]

4. Гузій Н.В. Компетентність як культура педагогічного мислення учителя вихователя /Н.В.Гузій // Основи педагогічного професіоналізму: навч. посіб./ НПУ ім. Драгоманова. К.: НПУ ім. Драгоманова, 2004. – с 532.

5. Гузій Н.В. Критерії, показники та рівні сформованості основ професіоналізму майбутнього педагога. /Н.В.Гузій // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць / [Ред.. кол. О.Г.Мороз, Н.В.Гузій та інші.] – Вип. 6 (16). – К.: НПУ, 2007, с.11-20

6. Семиченко В.А. Системно-структурне моделювання складних об'єктів у психолого-педагогічних дослідженнях/В.А.Семиченко// Післядипломна освіта в Україні. – 2003. - №13. – с.26-30.

7. Философский энциклопедический словарь / [ред.-сост. В. Ф. Губский, Г. Ф. Кораблёва, В. А. Лутченко]. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 576 с.

Стаття надійшла до редакції 13.06.2010р.

УДК 371.134

Л.В.Гура
асистент,
Криворізький ДПУ

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИХОВАННІ В УЧНІВ ЛЮБОВІ ДО ПРАЦІ

У статті розкриті педагогічні проблеми успішного формування комунікативного уміння викладачів технології, сприяючи чому у школярів будуть закріплюватись та покращуватись знання і практичні навички, а також буде проявляться їх творчий потенціал, що дасть можливість реалізувати їх творчу особистість.

Ключові слова: теоретичні основи, любов до праці, обистість студента.

В статье раскрыты педагогические проблемы успешного формирования коммуникативного умения преподавателя технологии, благодаря чему у учащихся будет закрепляться и улучшаться знания и практические навыки, что даст возможность реализовать их творческую индивидуальность.

Ключевые слова: теоретические основы, любовь к труду, личность студента.

In clause(article) pedagogical problems of successful formation communicative умения the teacher of technology due to what in pupils will be fixed and improve knowledge and practical skills that will enable to realize their creative individuality are opened.

Key words: theoretical bases, loves to work, the person of the student

Постановка проблеми. На сучасному етапі державного відродження і розбудови України як незалежної самостійної держави великого значення набуває завдання згуртувати суспільство навколо національної ідеї. Перед освітою постає завдання: по-перше, передати збереження історичної пам'яті і, по-друге, виховати нові кадри, які б передавали і поширювали національну культуру. Реалізації цього завдання сприяє активне включення молоді в усі історично вироблені українським народом види діяльності, які всебічно і гармонійно впливають на дітей, формуючи багатогранну й цілісну національну духовність. Як зазначається у підручнику з педагогіки: “успішне формування особистості в сучасній школі може здійснюватися

тільки на основі розумної організації, поєднання навчально-виховної роботи з практичною трудовою діяльністю” [2, с.363].

Одним із стратегічних завдань реформування змісту освіти є оптимальне поєднання її теоретичного та практичного компонентів, класичної спадщини та сучасних досягнень наукової думки, органічного зв'язку з національною історією, культурою, традиціями. Найдійовішим шляхом реалізації цього завдання є використання досвіду народної педагогіки, залучення школярів до вивчення народних ремесел, створення умов до органічного включення їх у трудову діяльність.

Цю проблему досліджувало багато науковців та педагогів-практиків: Т. Кравченко, В. Мусієнко, Р.Захарченко, В. Сидоренко, Д. Тхоржевський, В.Сухомлинський, М. Фіцула та інші .

Мета даної статті – не тільки розкрити наукові положення теорії комунікації, але й розкрити їх вплив на формування комунікативних умінь у майбутніх вчителів технологій. Доведено, що у майбутніх педагогів мають бути сформовані педагогічні комунікативні здібності як умова розвитку їх професійної компетентності.

Викладення основного матеріалу. Нові умови суспільного розвитку нашої держави висувають нові вимоги до особистості, що формується саме зараз і складатиме основу майбутньої української нації. Це повинна бути людина вільна, творча, самостійна. Таку людину не можна виховати “старими” методами, коли не подолано розуміння виховання як процесу маніпулювання учнем. В атмосфері зовнішнього контролю, коли вчитель диктує свою волю, дитина перебуває під цілковитою опікою вчителя, слухняно виконує його вимоги, творчий розвиток дитини стає неможливим. Все це і є наслідком уявлення про дитину, як механізм, об'єкт впливу дорослого. Сучасність же вимагає школу, яка б задовольняла прагнення дітей до творчої праці, їхню допитливість, де домагалися б щоб дитина прагнула здобувати знання, розвивати свої здібності. Таким чином сьогодні особливої актуальності набувають питання формування творчої особистості, виховання в учнів любові до праці. Вбачається засобами комунікативних завдань в прилученні шкільної молоді до національної культури на заняттях обслуговуючої праці, що неодмінно б вплинуло на розвиток усіх сфер особистості. На превеликий жаль, питання національно-культурного розвитку особистості залишаються малодослідженими з такої причини: раніше найменші спроби звернутися до нього блокувалися і оберталися в звинувачення в націоналістичній ідеї. Це змушує працювати над оновленням виховних форм в загальних методологічних концепціях культурного становлення особистості.

Особливе значення у процесі формування особистісних цінностей та самоусвідомлення учнів має такий загальноосвітній предмет, як трудове навчання. Уроки трудового навчання мають різну спрямованість, але головна мета – розвиток особистості школяра, підготовка його до творчої

діяльності в умовах ринкових відносин, тому, що суспільству потрібна творча особистість, здатна ставити й вирішувати соціально-важливі завдання. В.Сухомлинський вважав, що: “трудове виховання є практичною підготовкою молодого покоління до життя, активної участі у суспільному виробництві, засобом розкриття й гармонійного розвитку індивідуальних здібностей і нахилів особистості” [4, с.128].

До педагогічних умов належать взаємодія трудового навчання із залученням учнів до національних скарбів нашої культури, декоративно-прикладного мистецтва, та традиційних народних ремесел. Щоб його засобами виховати в учнів прагнення до творчої діяльності, через яку реалізуються духовні потреби особистості. Учні повинні зрозуміти, що народне мистецтво найдавніший вид мистецтва. Зачатки його губляться в глибині віків, коли художня творчість ще не була відділена від трудової діяльності людини.

Як бачимо, декоративно-прикладне мистецтво є невід’ємною складовою творчої діяльності і трудового виховання в народній педагогіці. Розвиваючись у народі воно було тісно пов’язане з його побутом, працею і справляло надзвичайно великий виховний вплив.

“На сучасному етапі розвитку трудового навчання в школі уроки праці повинні бути тісно пов’язані з народознавством, вивченням народних ремесел, побуту, декоративно-прикладного мистецтва, способом приготування традиційних страв, виготовленням одягу та інше” [1, с.113].

Відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту” трудове навчання відіграє важливу роль у здійсненні завдань загальноосвітньої школи з опорою на культурно-історичний досвід людства, що знайшов відбиток в одному з найпотужніших пластів цивілізації – виробництві. Головною метою трудового навчання є розвиток здібностей дитини, які закладені в кожній особистості і “дістати” ці здібності можна тільки в умовах захоплення справою.

Уроки праці повинні були не тільки корисними та повчальними, а й цікавими, щоб учні бажали навчитися робити різні цікаві речі: народну іграшку, посуд, головні убори українців, прикраси для житла, прикраси з бісеру та багато іншого. А якщо уроки проводити з піснями, колядками, щедрівками, прислів’ями, загадками, приказками учні будуть задоволені цікавими уроками, дівчата будуть рахувати хвилини до початку уроку, а не думати, як на нього не з’явитися. Із відродженням народних традицій та ремесел перед учителем трудового навчання та обслуговуючої праці відкривається можливість і постає завдання використовувати надбання багатьох поколінь українського народу для виховання любові до праці у школярів, розвитку у них художньо-образного мислення та естетичного смаку. Як зазначає М.М. Фіцула з цього приводу: “Особливе місце в естетичному вихованні учнів має зайняти українська національна культура” [5, с.65].

Уроки обслуговуючої праці мають не тільки закріплювати і покращувати знання та практичні навички учнів, а й виявляти їхній творчий по-

тенціал і надавати можливості реалізувати їх творчу індивідуальність. Одним із важливих факторів, що суттєво впливає на формування і реалізацію творчої індивідуальності є праця. У наш час є всі можливості для прилучення учнів до традицій національного працелюбства в рамках шкільного предмета “Трудове навчання”, але не лише за умов деякої переорієнтації його змісту, а у використанні в процесі трудового навчання та виховання матеріалів з народознавства, фольклору. Це сприятиме, по-перше, вихованню позитивного ставлення до праці та до рідного краю, до природи та людей-трударів; по-друге, ознайомлення з культурно-історичним та матеріальним надбанням нашого народу, що у свою чергу впливатиме на виховання національної свідомості учнів; по-третє, формування засад здорового способу життя, потягу до прекрасного. Як зазначає В.Скуратівський: “З метою успішного формування людини-творця треба використовувати всі компоненти національної культури, духовного життя народу, що втілює в собі його світогляд, який формується протягом віків ” [3, с.55].

Висновки. Таким чином, теоретичний аналіз наукових джерел з проблеми та практичний досвід дозволили нам дійти висновку, що з метою позитивних змін в системі формування комунікативних умінь важливо створити необхідні педагогічні умови, що дозволяють визначити перспективи подальшого розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Вишневський О. Сучасне українське виховання: Педагогічні нариси / О.Вишневський. – К. : Веселка, 1994. – 186 с.
 2. Педагогіка / за ред. М.Д. Ярмаченка. – К. : Вища школа, 1986. – 541с.
 3. Скуратівський В. Березиня / В.Скуратівський. – К. : Рад. письменник, 1987. – 189 с.
 4. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю / В.О. Сухомлинський. – К. : Рад.школа, 1988. – 304 с.
 5. Фіцула М.М. Педагогіка / М.М. Фіцула. – Тернопіль : Навчальна книга, 1999. – 192 с.
- Стаття надійшла до редакції 28.06.2010р.

УДК 159.9:378.046.4

*М.Ю. Міронова
аспірантка,
Запорізький Класичний
приватний університет*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ

В работе проанализированы теоретические и методологические основы формирования профессиональной направленности будущих психологов в процессе профессиональной переподготовки в вузах. Определены теоретические основы исследования формирования соответствующего качества будущих специалистов по психологии.

Ключевые слова: профессия “психолог”, профессиональная направленность, последипломная переподготовка.